

omejili, z dokončno ureditvijo območja in našim usmerjanjem obiska v recepciji in na terenu pa so se zmanjšale tudi druge kršitve. V novih objektih s primernimi prostori in ustrezno opremo načrtujemo različne programe in dogodke: od vzgojno-izobraževalnih programov, vodenih ogledov, delavnic, predavanj, srečanj in konferenc. Organizacijam ponujamo tudi najem dvorane v centru za obiskovalce za izvedbo njihovih dogodkov. Spomladi 2016 smo pričeli tudi s programi s kamarškimi kobilami, ki so predvsem pri mlajši generaciji naleteli na izjemen odziv.

Z novimi programi in ponudbo za obiskovalce smo po letu 2016 v naravni rezervat pritegnili vsako leto več obiskovalcev. Skupno število obiskovalcev v obdobju od 2016 do 2018 se je gibalo med 52 in 58 tisoč letno. Različnih dogodkov, delavnic, predavanj za širšo javnost, programov s konji, predstavitev in vodenj pri najemu dvorane se je udeležilo skoraj 22 tisoč obiskovalcev (povprečno 7300 na leto), ki so tako na najbolj neposreden način spoznavali in doživljali naravo Škocjanskega zatoka in poglobili svoje znanje. Med njimi je bila več kot polovica udeležencev iz osnovnih in srednjih šol. Odraslih obiskovalcev je bilo za dobro tretjino, v manjšem številu pa so naravni rezervat obiskovali tudi študenti, mlade družine z otroki, skupine s posebnimi potrebami in predšolski otroci.

Novi programi še nastajajo, tako da je možnosti za razvoj kakovostnih oblik spoznavanja in doživljanja narave še veliko več. Ker razpoložljiva javna sredstva ne zadoščajo za pokritje vseh stroškov upravljanja, pa so lastni prihodki, ki jih ustvarimo s temi programi ter prodajo v baru in trgovini, zelo pomembni za to, da Naravni rezervat Škocjanski zatok še naprej ohranjamo v dobrem stanju. Vse prihodke iz tega vira namreč neposredno porabimo za upravljanje in vzdrževanje obstoječih objektov.

Lastni prihodki, ki jih DOPPS ustvari s programi ter prodajo v baru in trgovini, so nadvse pomembni za ohranjanje Škocjanskega zatoka v dobrem stanju.

foto: Tina Kocjančič

Kreheljca

// Al Vrezec

IZ ZBIRK
PRIRODOSLOVNEGA
MUZEJA SLOVENIJE

foto: David Kunc

Preden je Škocjanski zatok postal naravni rezervat, je bil videti precej drugače kot danes. Zaradi odplak, ki so se zlivale vanj, se je v laguni kopičilo veliko organskih snovi, zato je v usedlinah zatoka prihajalo do gnitja v razmerah brez kisika. To pa je idealno okolje za razrast nekaterih bakterij, ki v vodo izločajo strupeni nevrotoksin botulin. Primeri botulizma, množičnega pogina vodnih ptic zaradi zastrupitve z botulinom, so se v Škocjanskem zatoku na grozo ornitologov kar vrstili, saj so mrtve ptice ležale vsepovsod. Danes je seveda povsem drugače, vendar pa so iz tistih temnih časov Škocjanskega zatoka v zbirki Prirodoslovnega muzeja

Slovenije shranjeni tudi nekateri primerki najdenih mrtvih ptic, žrtev botulizma. Takšna sta dva kreheljca (*Anas crecca*), ki sta ju 6. oktobra 1999 pri popisu ptic v Škocjanskem zatoku našla Borut Rubinič in Al Vrezec. Raci, prva je samica (inv. št. 5425), druga pa eklipsni samec (inv. št. 6789), je prepariral Vilijem Žgavec. Obe ptici sta bili na selitvi z obilnim podkožnim maščevjem, kar kaže, da sta poginili zelo hitro zaradi zastrupitve in da ni šlo za shiranost. Vsekakor je v teh pticah iz časov pred renaturacijo Škocjanskega zatoka shranjena zgodovina območja, ki se na različne načine zrcali v ohranjenih muzejskih preparatih.